

הזכרת גשמים ושאלת גשמים דף לימוד בחברותות ליום ז' מרחשוון

1. "בשלושה במרחשוון, שואלים את הגשמים; רבן גמליאל אומר, בשבעה בו, חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת." **(תענית א, ג).**

- איזה ערך מלמדנו רבן גמליאל במשנה זו? תנו כותרת לערך

2. נראה כי יום ז' במרחשוון יש לו כוח מיוחד לאחדות בני ישראל, ששנינו (תענית י):
"בשלושה במרחשוון שואלים את הגשמים. רבן גמליאל אומר: בשבעה בו - חמישה עשר יום אחר החג, כדי שיגיע אחרון שבישראל לנהר פרת". היינו, כי ממתנינים להתפלל על הגשמים, שזמן הגשמים הוא באמת ימי חג הסוכות, וזה בשביל האחרון שבישראל שלא הגיע עדיין לביתו, על זה ממתנינים כל ישראל לבקש על דבר חיוני כמו גשם... והכל מפני שה"אחרון שבישראל" לא יצטרך לחזור בגשמים. ונראה לומר, כי הלשון: "אחרון שבישראל" מורה לא רק על האחרון בזמן, רק נקרא "אחרון שבישראל" מחמת פחיתותו, כי הוא אחרון בדרגתו ובמעמדו, וכלל ישראל ממתין עבורו גם כן.
זה מורה על עניין האחדות שיש בבני ישראל, ועניין האחדות הזה בא לידי גילוי בז' מרחשוון שאז מתחילים לשאול על הגשמים, וניכר לכל שהמתינו עד אז מפני שה"אחרון שבישראל" יגיע לביתו. **(בעל "הלקח והליבו")**

- כיצד הוא מסביר את הביטוי "אחרון שבישראל"? וכיצד זה מוסיף לערך האחדות?
- האם תוכל למצוא קשר הנושא של שאלת גשמים לבין ערך האחדות?
- האם ישנם מקרים נוספים שבהם ערך האחדות מכריע בסוגייה הלכתית? האם ישנו חג/ מועד נוסף שגם בו יש שיקול דעת שקשור לעניין האחדות?

3. "זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות – להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה." **(אבא קובנר)**

- תפילות וכל דבר שבקדושה - צריכים לעשותו במניין. לדעת אבא קובנר יש כאן לא רק היבט טכני אלא גם ערכי. לאיזה מצוות נוספות אנחנו זקוקים לקבוצה (מניין/קהל)? מהו המכנה המשותף לכל אותן מצוות?

4. בתאריך ז' מרחשוון אנו מציינים את יום פטירתו של רבי מאיר שפירא מלובלין ז"ל, הוגה ויחם מפעל 'הדף היומי' - לימוד ש"ס תלמוד בבלי.

על כך הוא כתב:

"כי בזה תהיה שייכות של כל בני הגולה זה עם זה, שכולם לומדים אותו דף, ועל-ידי זה תהיה "שפה אחת" ו"עם אחד", כי הכול יהיה להם עניין בתורה מה לדבר אחד עם השני, כי כולם אוחזים באותו מקום בלימוד, ובזה יתקשרו זה לזה באחדות."

- מה היתרון לכך שיש סדר לימוד משותף של הש"ס? איך זה מציין אחדות? (מעבר לעניין הטכני)